

Lakivaliokunta

Keskiviikko 8.6.2022 klo 9.00—10.05

Läsnä

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Pasi Kivisaari kesk (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd (3 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Suldaan Said Ahmed vas (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Mirka Soinikoski vihr (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle vanhemmuuslaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 132/2021 vp

Lakialoite LA 13/2020 vp, 20/2021 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 26/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle vanhemmuuslaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi A 3

Vastalause HE132_21_Vastalause_PS.pdf B 3

Vastalause HE132_21_Vastalause_KD.pdf C 3

Pöytäkirjan liite HE132_21_äänestykset_080622.pdf D 3

Pöytäkirja LaVP 62/2022 vp

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Yleiskeskustelun aikana ed. Rantanen ilmoitti tulevansa tekemään yksityiskohtaisessa käsittelyssä käsittelyn pohjaa koskevan ehdotuksen. Myös ed. Laukkanen ilmoitti tekevänsä käsittelyn pohjaa koskevan ehdotuksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisen käsittelyn alussa käsiteltiin käsittelyn pohjaa koskevat ehdotukset.

Ed. Laukkanen ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan kd ryhmän vastalauseesta (vastalause 2) myöhemmin ilmenevä ehdotus. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Rantanen ehdotti ed. Tynkkysen kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan ps ryhmän vastalauseesta (vastalause 1) myöhemmin ilmenevä ehdotus. Avoimen nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä äänin 12—4 (0 tyhjää) käsittelyn pohjaksi päätettiin ottaa sihteerin laatima mietintöluonnos. (Äänestys 1, liite D 3)

Tämän jälkeen ed. Keto-Huovinen ehdotti ed. Werningin kannattamana, että mietintöön lisätään seuraava lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa vanhemmuuden kumoamiskanteen nostamiselle asetetun määräaika sääntelyn ehdottomuutta lieventävän muutoksen toimivuutta ja vaikutuksia sekä tarvittaessa selvittää mahdollisia vaihtoehtoja sääntelyn edelleen kehittämiseksi. Pj Meri vuorostaan ehdotti ed. Tynkkysen kannattamana, että ed. Keto-Huovisen ehdotuksen sijasta mietintöön lisätään seuraava lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää edellytykset laajentaa isyyden kumoamiskanteen nostamiselle laissa asetettuja määräaikoja edelleen siten, että isyyden kumoamiskanteen nostaminen on aina mahdollista, jos virheellisesti vahvistettu isyys muutoin johtaisi kohtuuttomiin tilanteisiin."

Avoimen nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä ed. Keto-Huovisen ehdotuksen puolesta annettiin 12 ääntä ja ed. Meren ehdotuksen puolesta 4 ääntä (tyhjiä 0). Todettiin, että lisätään ed. Keto-Huovisen ehdottama lausumaehdotus ja tämä huomioidaan perustelujen 28 kappaleessa ja päätösehdotuksessa. (Äänestys 2, liite D 3)

Seuraavaksi pj Meri ehdotti ed. Rantasen kannattamana, että mietintöön lisätään seuraava lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuudet parantaa sekä lapselle vahvistetun isän että lapsen oikeana isänä lapselle jo vahvistetun isän sijasta itseään pitävän miehen mahdollisuuksia saada virheellisesti vahvistettu isyys kumottua esimerkiksi antamalla heille itsenäinen oikeus saada lapsen isyyden selvittäminen vireille lastenvalvojan luona ja lieventämällä perheen ulkopuolisen henkilön kanneoikeuden aineellisia edellytyksiä." Avoimen nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä mietintöluonnoksen puolesta annettiin 12 ääntä ja pj Meren ehdotuksen puolesta 3 ääntä (1 tyhjä). (Äänestys 3, liite D 3)

Tämän jälkeen ed. Hyrkkö ehdotti ed. Werningin kannattamana, että kappaleen 50 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitysten pohjalta arvioi-

Pöytäkirja LaVP 62/2022 vp

daan, mihin toimenpiteisiin on tarpeen ryhtyä perheiden yhdenvertaisuuden ja lapsen edun toteutumiseksi." Avoimen nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä mietintöluonnoksen puolesta annettiin 4 ääntä ja ed. Hyrkön ehdotuksen puolesta 12 ääntä (tyhjiä 0). (Äänestys 4, liite D 3)

Lopuksi ed. Laukkanen ehdotti pj Meren kannattamana, että mietintöön sisällytetään lausumaehdotus, jonka mukaan: "Eduskunta edellyttää, että hallitus säilyttää tulevassa lainsäädännössä isyyden ja äitiyden käsitteet erillisinä, biologiseen sukupuoleen sidottuina käsitteinä." Avoimen nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä mietintöluonnoksen puolesta annettiin 11 ääntä ja ed. Laukkanen ehdotuksen puolesta 4 ääntä (tyhjiä 0). (Äänestys 5, liite D 3)

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että pj. Meri, ed. Rantanen, ed. Tynkkynen ja ed. Laukkanen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille viimeistään keskiviikkona 8.6.2022 klo 13.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: pj. Meri, ed. Rantanen, ed. Tynkkynen ja ed. Laukkanen, liite B 3 ja C 3.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen vuosikertomus 2021

Kertomus K 2/2022 vp

Asiantuntijalausunto K 2/2022 vp LaV 08.06.2022 lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 4

Asiantuntijalausunto K 2/2022 vp LaV 08.06.2022 sosiaali- ja terveysministeriö B 4

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 30.9.2022.

Valiokunnassa oli kuultavana:

- lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Pöytäkirja LaVP 62/2022 vp

5. Muut asiat

Todettiin ennakkotieto EU-parlamentaarista tapahtumasta "Principle of universal jurisdiction" (12.7. aamupäivä, Bryssel). Euroopan parlamentin vastuuvaiokunnat: lakivaiokunta (JURI) ja ihmisoikeusvaiokunta (DROI).

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että vaiokunnan seuraava kokous on tiistaina 14.6.2022 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Vaiokuntaneuvos Marja Tuokila